

skridt, som vi kunde have ønsket ved denne Lejlighed at naa.“ Og den Indstilling, som vi i den Henseende gjorde til Tinget, nemlig at fortsætte Forhandlingen paa dette ældre af Regeringen fornyede Grundlag, blev godkendt af Tinget, og dette er altsaa Tingets Standpunkt, at det virkelig var et godt Fremskridt, hvis vi kunde komme til en Lov i den Skikkelse, som den da forelaa. Dette Standpunkt har Landstinget jo yderligere bekræftet i Aar. I Aar blev Lovforslaget forelagt af Regeringen med en Ændring paa en enkelt Paragraf, nemlig Kaldelsesparagraffen, en Ændring, om hvilken jeg maa sige, at den var alt andet end dette Ting behagelig, og dog sluttede vi os til den, og Udvalget indstillede, og Tinget vedtog at følge Udvalgets Indstilling og sluttede sig altsaa dertil. Vi vare altsaa rede til at vise den Resignation, som dette noget uventede Forslag krævede af os, af Hensyn til de Fremskridt, som Regeringen lovede sig af Forslaget, og som vi jo maatte anerkende laa deri; thi ellers vilde vi ikke have vist en Resignation, som jo ikke kunde vises eller burde vises over for noget, der i sig selv var slet. Der kan altsaa ikke være Tvivl om, at Landstingets Medlemmer og ogsaa Landstingets Flertals Medlemmer af Fællesudvalget ved nu at indstille en Udvæjning paa dette Punkt holde sig til den af Landstinget godkendte Betragtning, at vi skulle gaa saa langt i Indrømmelser, som det er forsvarligt for at naa til dette Gode, som Lovforslaget vil være.

Saa bliver det andet Spørgsmaal: Er da den Indrømmelse, der gøres med Hensyn til Friskolen, forsvarlig, eller er den det ikke? I denne Henseende skal jeg bemærke, at der ikke mellem Landstingsmedlemmerne af Flertallet er nogen Uoverensstemmelse med de to Medlemmer, som ikke have kunnet slutte sig til vor Indstilling af denne Paragraf paa dette Punkt, naar de sige, at principielt hører denne Bestemmelse ikke hjemme paa Skoleloven. Det har Udvalgets Medlemmer af Flertallet altid udtalt og fastholdt, at det i og for sig ikke er principielt rigtigt, at Bestemmelser om et saadant Tilskud findes i Skoleloven, man kan let blive enig om, at de have deres rette Plads, formelt i alt Fald, paa Finansloven; men paa den anden Side har heller ikke Udvalgets Flertal tidligere fastholdt dette Standpunkt til et Principrytteri. Allerede i den første Samling, da dette Lovforslag forelaa, blev der med Hensyn til dette Punkt — det kom ikke til Afstemning i Tinget, men i det da

nedsatte Fællesudvalg, hvori vi altsaa blev Mindretal — stillet et Forslag til Udvæjning, hvori der netop indeholdes en lignende Indrømmelse som den, der nu foreligger, nemlig Optagelse af 35,000 Kr. til Privatskolen i Skoleloven. Det er altsaa kun en Gentagelse, ganske vist under forandrede Forhold, men ikke et Brud paa et Princip anderledes end det, der allerede skete for tre Samlinger siden. Der kan ikke rejses Indvending mod Fællesudvalgets Indstilling paa Grundlag af, at vi med Urette optage en saadan Bestemmelse i Skoleloven, det er formelt og principielt maaske urigtigt, men det er af den Slags Hensyn, som man for at naa et virkelig Gode mener at kunne tilsidesætte, og det have vi før erkendt.

Saa er der Spørgsmaalet om Vilkaarene. Det er det, de to ærede Medlemmer særlig angribe, idet de tvivle om, at de Vilkaar, der her stilles for dette Tilskud, ere fyldestgørende. Er det nu rigtigt, at der afviges fra, hvad vi for tre Aar siden tilbøede som Udvæjningsgrundlag? Det nu foreslaaede afviger fra, hvad der den Gang blev foreslaaet, paa to Punkter. Medens der nu kun tales om Skolekommissionens Skøn over, om den Undervisning, der gives, er af lignende Omfang som den Undervisning, der gives af den offentlige Skole, krævede vi der Skolemyndighedernes Skøn. Vi vilde ikke lade det være afhængigt alene af Skolekommissionen. Og dernæst krævede man den Gang tillige, at det Tilskud, hvoraf Statstilskuddet skulde være betinget, nemlig at Kommunerne ligeledes ydede Bidrag, skulde være lige saa stort som Statens. Her kræves der blot, at der gives Tilskud til vedkommende Kommune. Det er rigtigt, at der er Afvigelser paa de Punkter, men hvad jeg særlig vil fastholde, er, at den Indrømmelse, der er gjort, og som nu indstilles, nemlig at der af de 35,000 tages de 10,000 ud til Ministerens fri Raadighed, er en Bestemmelse, der maaske lige saa fuldt som de Forsigtighedsregler, der bleve fastholdte ved det tidligere Tilbud, garantere den rette Anvendelse. Jeg skal forklare dette noget nærmere. De Skoler, man vil støtte, og som i Virkeligheden ogsaa ville være det overvejende Flertal, ere de Skoler, der virkelig yde, kan man sige, Bidrag til, at den Op-gave løses, som den offentlige Skole stiller sig; men som under givne lokale Forhold kan blive overvældende, blive for stor. Det er altsaa Bistandskoler, altsaa Skoler, der virke i samme Øjemed som Folkeskolen, og som forskaane Kommunerne for